

Fokozhatatlan

Nehéz megtalálni, legalábbis elvileg, a tisztos

önmegvalósítás s közösségiség, közelebbről család-

centrikusság egyensúlyát... Gyakorlatilag már sokkal

könnyebb, a „praxis” ugyanis mintegy önkéntelenül adja

magát, járja a saját útját, és ott minden „járható” egyúttal, ami

történetesen bejáródik valaki által; benne „lehet” és „szabad”

ideálisan egybeesik; nem szégyenülhet, ami valósul. Mert,

igenis, csodás lehet az ünnepi, ajándékozó nagybeszerzés

akár önmagunk számára is! A példa rá: veled akkor, ott

vásároltam be, a kereskedelem egyik pláza-templomában

bóklászva, valamelyik szentidőben; amikor legalábbis

olyan voltam, mintha lenne valami húsz, meg egy minimum

tizenhét éves gyermekem – lehetőleg: fiam, tiszteletlen, akik

előtt „indokolnom” kéne téged –, hiszen „papírforma

szerint” bármelyikükhöz jobban illenél. Nos, mára életformám

felszíne, észlelhető sajátosságai, momentumai, részletei szerint

pont olyan is vagyok, hajszálra, akárha huszonöt s huszon-

két esztendő lenne két srácom... Kiröptetve mindegyik, én az

anyjuktól elválva, éppenséggel nyitottan új házasságra is, de

nem muszáj *ennyire* hinnem a „patriarchálizmus emez alap-

intézményében”... Ám ha mégis, hát bőséggel lehetne oldani

a szokványos házi munkamegosztás fantáziátlan szigorúságát:

mosni úgyis gép kell már, nem marjul ki a kéz, különben is,

feltaláltak mindenféle kenőcsöt, amúgy pedig az öblítésre

kifuttatott történések barack, jázmin, esetleg *Coccolino*

illatharmóniáját adják, nem nátronlúg szagát, ha érthető; a

kismackónál lehet gondolni új csecsemőre is... A főzésről

ne is beszéljek! Ott párolás, fűszerezés, ízesítés „költeményeit”

lehet összehoznom, rá maximum kis zöldség: a „felnövök-e

valaha egyáltalán?” kérdése (minden szénhidrátot letilt az orvos).

Mi az élet végül is?, mi az életbölcesség, a létezés „szépséges”

módjának környékére vonatkoztatva? – Hogyha még valóságos,

szövegalapú költeményeket is lehet írni *minderről*, hát, az

fo-koz-ha-tat-lan!

Pokolkörök

Szalai Zsoltnak

A szerelem – kissé már túlhaladottan? – harminc,

negyven, ötven körül, jujj!, majd a szerelem

hatvan táján, azután hetvenhez érve, óh!, mi

pikáns, és még nyolcvan fölött is. Végül

az utolsó leheletben úgyszintén. Meg-

pihenni mikor lehet a fene nagy tropikális

dresszúrában? – Öregem, láttam azt a pajtaszerű

bejárati kaput, templomé, mely előtt Dante

észlelte Beatrice objektumát... Szűk, tizen-

harmadik századi „lakótelep”-utca, homlokzatai

között legalább két méter táv, s deszkát

mintha már Bocciaccio fektetgetne keresztbe a

szemközti ablakok felé. (Libbenő, meg nem

írt novella ébredez' ...) Hát, Petrarca mármost,

közből, hol marad hájas, vén Laurájával, meg-

annyi ágyasával, zabijával, a lélekről latin

nyelven írt értekezéseivel? Később Akakij

Akakijevics *meg...* („*meg hát!*”) *meglátott*

egy kivillanó női bokát, és – haj, tisztesség! –

megvadult menten a szentem. Jelentem, hát, az

utolsó „pokolkőr” akkor fordul be, önmagába,

mikor a bölcs Updike-nál az öreg, nyugdíjas

nagypapa hosszú idő után *ismét* fogamzóképes

nők társaságában utazik hajókirándulásra. Folyó

ugyan, ám ki szavatol azért, mégis, nem tenger-e?!

Regény és regénykék

Időről időre regénykéket ír, olyan

természetesen, miként Róma történelmet

valaha, mármint ekkor-akkor egyet-egyét

emez irodalmi-életes műfajból. De mikor

kifejezetten a szerelemről írt regényt, hát, azt

valami tucat évig szenvedte: *fektette*, megújra

előszedte, kételkedve tologatta félre, végül

inkább csak becsületből fejezte be... – Nem lehet

igazából! Ha ugyanis az elbeszélő próza

mélyén tulajdonképp az értekezés titkon, akkor

ennél a témánál kibukik a lehetetlenség: nincsen

semmi tudományos alapja azon meghatározásnak, és

kritérium sem arra, hogy – mondjuk – amaz ominóz'

hét esztendő plusz nem-egészen-újabb-hét lehet

még. De azért: majdnem. (Tehát a meseszám bővölete

szól, ám önkényes igazsággal, itt: „Lekerekíted,

Józsikám-Lacikám, valahol a tizenharmadik évben!”)

Eltérő erők kritikája

Próbáltam *Lé és tudóm* elveit követni, „önnön

bestiál-kifejlesztés a tehetőség valamint

a testi erő viszonylatában...”, de akárhogy is

kedélyeskedtem a magam alkotta fiktív és

tréfásnak szánt szabályrendszerrel a való

élet komorabb területén szintén, mégis te

bizonyultál erősebbnek; az igaz, nem éppen

ellened irányultak törekvéseim, és nem épp

izmosság terén győztél le, mégis, tagadhatatlan:

legyőztél, így most az erkölcsmester szavával

csak annyit kérdeznék: „Én, ember, »embered«, mit

remélhetek?! Miben bízhatom még? Mentségemre.”